

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILLO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILLO DRUŽBE SV. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI;
ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH

(Official Organ of four Slovene Organizations)

ŠTEV. (No.) 189

CHICAGO, ILL., PETEK, 30. SEPTEMBERA — FRIDAY, SEPTEMBER 30, 1932

Najstarejši
in najbolj
priljubljen
slovenski
list v
Združenih
Državah
Ameriških.

LETNIK (VOL.) XLI

Nemčija močno oborožena, trdi Francija-Potres v Evropi

FRANCIA TRDI, DA VE IZ ZANESLJIVIH VIROV, DA JE NEMČIJA V MOŠTVU IN V VOJNEM MATERIJALU DO POPOLNOSTI OBOROŽENA. — VZDRŽUJE DVE ARMADI, NAPDALNO IN OBRAMBNO.

Pariz, Francija. — Zakaj je Francija tako do skrajnosti oborožena, da prepreči, da bi se dalo Nemčiji uradno dovoljenje, da bi se smela oboroževati enako kakor druge države? Samo zato, ker je Francija z vso gotovostjo prepričana, da ima Nemčija že zdaj silno močno armado, ki jo oborožuje na skrivaj. Tako se je izrazil preteklo nedeljo francoski min. predsednik Herriot, da ve Francija iz zanesljivih virov, da Nemčija organizira mogočno armado, ki ni določena za obrambo, marveč ima z njo namen, zadati končni udarec v srce izbranega sovražnika.

V Franciji prevladuje splošno mnenje, da je Nemčija stalno kršila verzajsko mirovno pogodbbo ter vzdrževala tajno armado, katero je vežbala v rabi orožja, ki je Nemčiji po mirovni pogobi prepovedano. Pri teh vežbah se je morebiti res rabilo samo slepo orožje, a za prave vaje tuji resničnega orožja ni manjkal.

Da ni v Nemčiji vse tako, kakor bi moralo biti, dokazuje tudi to, ker ima Nemčija zakon, po katerem se kaznuje kot velenjajstvo, ako da kdo kake informacije v javnost o nemških narodnih obrambi. Ako bi imela Nemčija samo armado 100,000 mož, kakor ji jo dovoljuje mirovna pogodba, bi ne bilo treba takega zakona.

Francija je dalje izvedela, da ima Nemčija dve mogočni armadi. Ena je napadalna, v kateri je moštvo izvežban v najvišji meri in pripravljeno za takojšnjo uporabo. Druga je pa obrambna armada, v katero spadajo vsi za vojaštvu sposobni moški v Nemčiji. Z vežbanjem te druge armade se zdaj Nemčija bavi. Tega pa ne dela očitno, marveč pod krinko privatnih armad. Znani ste zlasti dve takih privatnih armadi, namreč Hitlerjeva in "jekleni čeladarji". Moštvo v teh armadah se intenzivno vežba. Nemci sicer pravijo, da je to le za šport in zdravje, a razni vojaški marši, ki jih mora delati moštvo v popolni vojni opremi, je znamenje, da pomeni to več kakor samo šport.

Domneva se, da je danes v Nemčiji popolnoma pripravljenih za vojno do 800,000 mož in dovolj je tudi orožja za opremite armade. Poleg tega je nemški armadni štab docela reorganiziran na najmodernejši način. Da je Nemčija pripravljena tudi za vojno z plini, se je pokazalo pred par leti, ko je blizu Hamburga eksplodiral kotel s strupenimi plini, kakoršni se rabi v vojni. Težke artillerije Nemčija morebiti nima, zato pa se veliki topovi v trdnjavah morejo v kratkem času predelati, da se jih lahko prevaža.

TA SE NE BOJI STRAHOV

Varšava, Poljska. — Policiji so od več strani prihajale na ušesa gvorice, da na tukajšnjem pokopališču straže duhovi. Skleneila je zadevo preiskati in dosegla je lep uspeh. Našla je namreč nekega brezposelnega Johana Pedickija, ki je na svoj na-

JUGOSLAVIJA PRIZADETA

Strahovit potres v južni Evropi zahteval veliko število človeških življenj.

Atene, Grčija. — Srednji del balkanskega polotoka je bil v torek ponoči obiskan od cele vrste močnih potresnih sunkov, ki so povzročili na življenjih in materijalu ogromno škodo, katere se zdaj še ne more preceniti. Najbolj prizadeta je bila severna Grčija, znatno pa je trpel tudi južni del Bolgarske in Jugoslavije, kjer je izgubilo 35 oseb življenje.

Središče potresa je bil vzhodno od mesta Soluna, na polotoku Chalcidice. Begunci od tamkaj pripovedujejo grozovite doživljaje; prvi potresni sunek so občutili, ko so se zvečer že spravili k počitku. Podirati so se začele stene in stropi in katerim je bilo še mogoče, so kar v nočnih oblekah bežali na prosto. Ponavljali so se sunki nato celo noč, v katerih je bilo popolnoma porušenih več vasi in mest. Tako se poroča, da je bilo v mestu Statoniku do tal razdejanih 3000 hiš.

Cloveških žrtev, kolikor so mogli do zdaj naštetiti, je potres zahteval 127. Bržkone bo število veliko večje. Zadnja poročila namreč govorijo, da je neki otok v Egejskem morju izginil pod vodo, na katerem je iskallo zavjetja 300 družin. Mnogo tistih, ki so ostali pri življenju, je pa od prestanega strahu zblaznilo.

MLADI SE BODO UDARILI

Chicago, Ill. — Tukajšnja slovenska mladina bo imela v soboto in v nedeljo velike bitke na svojem "bojišču" na Damen in Blue Island Ave. Šlo bo za to, da se pokaze, kateri so najboljši baseball igralci v naši naselbini. — Istočasno, ko se bije "svetovna bitka" med igralskima skupinama Cubs iz Chicago in Yankees iz New Yorka, se boste pa na našem igrišču spopadli dve najmočnejši slovenski igralski skupini v našem mestu, ki ste slučajno obe last društva sv. Štefana št. 1 KSKJ. Prva, starejša skupina je igrala v KSKJ. baseball ligi, druga, mlajša, pa v tukajšnji farni ligi, kjer je odnesla prvo mesto. Igrali bodo tri igre: prva bo v soboto ob 2. uri, drugi dve pa v nedeljo pričenši ob 12:30.

Ker se veliko število tudi starejših naših rojakov že živo zanimalo za baseball, jim bosta ta dneva gotovo nudila dostizabave.

SIRITE AMER. SLOVENCA!

čin rešil skrb, kje bo živel. Za stanovanje si je izbral grobnične bogate družine, ki jo je učinkovito opremil. Prinesel je v nju stole, svetilke, peč in zrcalo. Za postelj mu je pa služila velika bronasta rakena.

ZAPOSLENOST ZA BREZPOSELNE

Ker pač nimajo drugega dela, so se kalifornijski brezposelni spravili na iskanje zlata. Kraj, ki ga vidimo zgoraj na sliki, leži v dolini San Gabriel Canyon, 40 milij od Los Angelesa, kjer se je kakih 500 brezposelnih naselilo z družinami vred. Dnevno najde vsak mož zlata povprečno za eden do dva dolarja.

KONSOLIDACIJA KITAJSKA

Ciang Kai-šek poklical nasprotnike na konferenco.

Sangaj, Kitajska. — General Ciang Kai-šek, ki je znan kot diktator Kitajske, se močno trudi, da bi mogel pokazati svetu, da je na Kitajskem zavladala sloga in da so ponehali spori med posameznimi političnimi strankami in raznimi generali. Povabil je zato v sredo na konferenco, ki se vrši v mestu Kuling, vse odličnejše civilne osebnosti, kakor tudi močne generale, da se v dogovorih odstranijo obstoječa nasprotja, ki jih imajo sami med seboj ali pa proti njemu.

SE ENKRAT O REGISTRACIJI

Chicago, Ill. — Kakor je bilo že svoječasno objavljeno, se bodo morali v Cook okraju v novembra registrirati. Vse prejšnje registracijske knjige se bodo zavrgle in tako se bo moral vsak volilec znova priglasiti, ne glede na to, koliko časa že voli ali kolikokrat je bil že prej registriran. Registracijska dneva bosta samo dva, namreč 1. in 11. oktober. Kdor se na enem teh dveh dni ne bo prisluhnal vpisal, ne bo smel voliti 8. novembra.

ZANIMIVA OBRAVNAVA

Milwaukee, Wis. — Pred tukajšnjim okrajnim sodiščem se je vršila v torek obravnavna, ki je povzročila velikanski navalradovednež na sodno dvorano. Tožiteljica je bila znana tukajšnja plesalka Gilda Gray, ki je vložila tožbo proti svojemu očetu, Maksu Michalskemu iz Cudahy. Kakor je ona izjavila in kakor so priče potrdile, je oče neozdravljiv pijanec, ki jo stalno nadleguje za denar, katerega potem zapije. Dasi ga je hči stalno podpirala, je vendar še od okraja zahteval podporo, ki jo je tudi dobil. Sodnik je odločil, da bo imela v naprej hči mir pred pijanim očetom, in je poslal moža, ki ga je nazival 'bum', v hiralnico, če se pa tam ne bo prav obnašal, bo prišel pa v boljševalnico.

KRIŽEM SVETA ŠTIRIKRATNI UMOR NA KUBI

Politična nasprotna zahtevala štiri žrtev.

Havana, Kuba. — Tekom par ur se so v torek pripravili v tem mestu štirje politični umori, v katerih so padli kot žrtev možnosti, ki so zavzemali vodilne vloge v tukajšnjem javnem življenu. Prvi je padel predsednik senata, Dr. C. V. Bello, ki je desna roka predsednika Machado. Druge tri žrtev so bili iz opozicionalne stranke in sklepali.

Poona, Indija. — V torek je praznoval mahatma Gandhi svoj 63. rojstni dan. K dogodku mu je prisel v njegovo ječo čestitati število malih otrok. Od svojega šestdnevnega posta je Gandhi zelo oslabel, a se mu zdaj moči zopet vračajo.

Santiago, Čile. — Ponovno vstaja je izbruhnila v tej državi; točasno nima vojaštvu svojih rok vmes, marveč so organizirali upor civilisti iz severnih pokrajin.

SMRTNA KOSA

New York, N. Y. — Preteklo nedeljo je preminul v bolnici sv. Jožefa v Bronxu (predmestju New Yorka) naš rojak Peter Rutter. Jetika je končala njegov težek pot skozi življeno in zdaj.

HOMER JE MENDA VENDAR RES ŽIVEL

Istanbul, Turčija. — Za veklike starogrškega pesnika Homerja, ki je pisal dve veliki pesnitvi, Ilijada in Odiseja, učenjaki še zdaj ne vedo, ali je v resnici kdaj živel, ali paステ obe pesnitvi delo več oseb. —

NASILJA TERORISTOV

Boston, Mass. — Mestne in državne varnostne oblasti so vneto na delu, da preprečijo nadaljnje nasilne čine in zavarujajo vodilne osebnosti pred podobnimi napadi, kakoršen je izvršil na dom sodnika W. Tayerja. Eksplozija podtaknjenih bomb je razrušila celi zadnji del hiše in poškodovala dve drugi sosednjih poslopij. Pri tem je objekt bil Homer rojen v tem mestu.

KANDIDAT DELA OBLJUBE

Carbondale, Ill. — Sodnik H. Horner, demokratski kandidat za governerja v Illinoisu, je imel v torek svoj govor pred množico premogarjev. Pri tem je objekt bil, ako bo on izvoljen, da bodo vsa državna poslopja kurila samo z illinoiskim premogom. Dotaknil se je tudi premogarskih sporov, ki se dosegajo zadnje čase, in se izrazil, da bi se dale s pametnim sporom vse težko odstraniti.

Iz Jugoslavije.

SMRTNA NESREČA STROJEVODJE KAROLA HRVATA NA LJUBLJANSKEM KOLODVRU. — BELOKRNJCI ZNAJO PRIVABITI KUPCE V SVOJE VINSKE GORICE. — SMRTNA KOSA. — RAZNE NOVICE.

Lokomotiva ga je usmrtila

V kuričnici na gorenjskem kolodvoru v Ljubljani se je 15. septembra zgodila strašna nesreča, katerež žrtev je postal 44-letni strojevodja Karol Horvat iz Ljubljane. — V kuričnici je bila nameščen pripravljena lokomotiva, ki naj bi peljala vlak proti Kočevju. Nadkurenč Poreber je stroj zakuril in ga napovedal močno zažrel in razločno se je videlo, kako sta stroje na razne strani obračajo in jih v razne smeri dirigirajo. Baš takrat je prišel v službo omenjeni Horvat in se je hotel vzpeti na premikajoče se lokomotivo. Po nesrečnem napovedu je pa prišel ravno med kuričnico in pa utico, v kateri je nameščen motor za obračanje kretincov, in tako ga je lokomotiva stisnila čez prsni koš in trenje. Nesrečnež je močno zakrčal, kurjač Poreber je potegnil takoj zavoro in lokomotivo ustavil. K nesrečnemu so hitro prišli na pomoč uslužbenici in na rešili iz obupnega položaja, nakar so ga z avtom prepeljali v bolnico, kjer je pa že ne kaže živ. — Tako je po majhni neprevidnosti zopet uničeno eno človeško življenje.

Smrtna kosa

Na Vrzdencu pri Vrhniku je umrla Ivana Zalaznik, roj. Slovš. — V Celju je umrla Antonija Reguljeva, znana "studentovska mati", stara 68 let. — V Trebnjem je umrl posestnik Alojzij Pavlin. — V celjski bolnici je umrla Marija Križančeva, žena slikarskega pomočnika iz Zavodne.

Povozen

Pri Grosupljem so našli na cesti nezavestnega 20letnega trgovca z lesom Ivana Kica iz Ljubljane. Kakor sodijo, ga je moral nekdo povoziti.

Promocija

Za doktorja vsega zdravilstva je promoviral na graški univerzi Jožef Hafner, sin župana iz Škofje Loke.

Po planike je šel

V družbi Kamničanov je krenil na Veliko planino tudi Jože Gerkman, p. d. Kosov iz Kamnik. Neopăzen je zgodil vstal in plezal od roba planine, ki mu pravilo Plahta, navzgor. Pod nogami se mu je utrgala skala in zgrmel je po strmi steni navzdol, kjer je obležal hudo pobit.

Zlikovci

Malo pred postajo Mokronog-Bistrica so neznani zlikovci vrigli na železniško progno velik hrastov prag, katerega je vlak vlezek pred seboj celih 50 metrov. S tem, da je strojevodja pred postajo zmanjšal hitrost vlaka, je preprečil nesrečo, ki bi se lahko zgordila.

Nezgoda

Pri streljanju z možnarji se je nevarno ponese rečil viničar Jan Rojc iz Partinje v Savinjski dolini.

Cerkev popravljajo

V Ljubljani popravljajo cerkev Srca Jezusovega. Popravljajo in urejajo zunanjé lice in bo cerkev, ko bo popravljena, veliko lepše izgledata.

Otok pod konji

V Zgornjem Breovem pri Višnji gori je po nesreči prišel pod konje Joško, triletni sin Egidija Vovka. Skakal je po cesti in tako je prišlo do nesreče. Konj na Pedickija, ki je na svoj na- bronasta rakena.

Najstarejša žena na Hvaru

V Vrbovski na otoku Hvaru živi Marjeta Krstiničeva, ki je dečku str spodnjo celjust.

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday
and the day after holiday.

Published By:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 5544

Naročnina:

Za celo leto	\$5.00
Za pol leta	2.50
Za četr leta	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	1.50
Za celo leto	\$6.00
Za pol leta	3.00
Za četr leta	1.75
For one year	\$5.00
For half a year	2.50
For three months	1.50
Chicago, Canada and Europe:	1.50
For one year	\$6.00
For half a year	3.00
For three months	1.75

Subscription:

For one year \$5.00

For half a year 2.50

For three months 1.50

Chicago, Canada and Europe:

For one year \$6.00

For half a year 3.00

For three months 1.75

Izhaja vsak dan razen nedelj, pono-

vešljkov in dnevnov po praznikih.

Izdaža in tiskat:

EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave:

1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Phone: CANAL 5544

Naročnina:

Za celo leto \$5.00

Za pol leta 2.50

Za četr leta 1.50

Za Chicago, Kanado in Evropo:

Za celo leto \$6.00

Za pol leta 3.00

Za četr leta 1.75

For one year \$5.00

For half a year 2.50

For three months 1.50

Chicago, Canada and Europe:

For one year \$6.00

For half a year 3.00

For three months 1.75

POZOR! — Številka poleg vašega naslova na listu znači, da kedaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagate listu.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlanji na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtiča dopoldna. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vraca.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

K. S.:

O podonavski federaciji

Bivši francoski ministerski predsednik in finančni minister Caillaux se bavi v nekem francoskem listu z načrtom federacije podonavskih držav in razvija pri tem prav zanimive in uvaževanje vredne misli. Takole povi: V Lozanji je bila avstrijski republike dovoljena finančna pomoč. To posojilo pa je najbolje dokazalo trajnost finančne krize podonavskih držav, ki se stalno obračajo na francoske banke po posojilo. Ene države rabijo denar, da dokončajo započeta javna dela, druge, da pomorejo svojemu, po svetovni krizi močno prizadetemu gospodarstvu in financam zopet na noge. Pozabljajo pa pristaviti: Mirovna pogodba nas je ustvarila, da je dala svobodo zasluženim narodom, pozabila pa je, da bi imela veliko gospodarsko celoto Avstro-Ogrske nadomestiti z enakovrednim aparatom. Politično svobodo, ki jo je dovolila mirovna pogodba, bi morala gospodarska določila omejiti, ne pa pripustiti, da so začele novonastale države postavljalci carinske ograje in začele stremeti po neki gospodarski samostojnosti, ki bi jo mogle doseči k večjemu v počasnom razvoju in v dobi dobre konjunkture, nikakor pa v letih svetovne krize in s par papirnatimi trgovinskimi pogodbami.

Takole je današnji položaj v Podonavju: Pred svetovno vojno je bil pretežni del avstro-ogrskih predilnic na avstrijskem ozemlju, tkanice pa so stale v sedanji Čehoslovaški. Nastemo, da bi po svetovni vojni obe državi sklenili skupno pogodbo, sta se obe z vso močjo prizadevali, da postavita take tovarne, ki jih je sosed imel že postavljene izza časa monarhije. In sedaj izdelujeta tkanino obe državi v samostojnih tovarnah, seveda brez zadostnega števila odjemalcev. Pridelovanje sladkorja je bilo v starri monarhiji monopol Ceške. Po polomru pa se je zdelo Avstriji potrebno, da začne konkurrirati češkemu sladkorju in Avstrija je menda celo ponosna, da krije njene sladkorne tovarne 90 odstotkov celotnega avstrijskega konzuma, in se pri tem čudi, zakaj Češka ne kupuje več avstrijskega blaga. Ogrska, ki je pred polomrom dobitovala tkanine in kmetijske stroje iz Avstrije in Češke, ima sedaj predilnic in tkanic in tovarn za stroje toliko, da se krčevito trudi, da bi izvajala te izdelke v inozemstvo. Jasno je, da je ta porast nepotrebnih industrij končno pomenil vsestransko škodo in bil neposredni povod večnega zadolževanja.

Tako je bil uničen ves zdravi trgovski promet, ki se je razvil v teklu stoletju ob Donavi. Ker obdonavske države niso mogle spečavati svojih industrijskih in kmetijskih izdelkov ne posrednim sosedom, so poskušale pridobiti izvenevropske odjemalce, kot n. pr. Egipt, Brazilijo itd. Tako so se zgodili slučaji, da Ogrs niso mogli prodati na Dunaju svojih vrtnih in poljskih pridelkov, ker je s temi pridelki tekmovalo cenejsko egiptovsko blago. To je bila naravna posledica avstrijsko-egiptovske trgovske pogodbe, ki je bila sklenjena zaradi tega, ker je bil ogrski trg zaprt za izdelke avstrijske izvozne industrije.

To je bila nujna posledica mirovne pogodbe, ki je sicer prinesla narodno svobodo, a obenem uničila velikanski gospodarski aparat Podonavja. Po štirih letih vojnega gospodarstva se je pojavilo v nasledstvenih državah mrzljeno produciranje vsakojakega blaga. Nastala je velika nadprodukcija,

ker se nič ne zmenil, kam se bo prodajalo, odkod našlo kupce. Tej novonastali industriji je izprva prišla na pomoč inflacija, ko se je kupovalo vseprek, a sledenja stabilizacija denarja je potisnila te umetno napihnjene industrije v strahovito krizo. In sedaj se love za vsako bilko, da si rešijo življenje. Danes vse kriči in prosi kreditov in posojil v vse je prepričano, da bo dal nov dotok zlata nove živiljske moči. V resnici pa te države ne more rešiti nobeno posojilo in noben kredit.

Šele tedaj pride ozdravljenje podonavskih držav, ko bodo spoznale, da morajo prenehati s protinarnavnimi obrambumi carinami in gospodarskim zapiranjem in končati z umetno napihnjenimi industrijskimi. Je obenem dolžnost velesi, da popravijo napake, ki so jih zagrešile v letih 1919. in 1920., s tem, da zopet vstopavijo zgodovinsko nastalo gospodarsko celoto, ki bo ustrezala industriji in trgovini tako, da se nanovo nastane države gospodarsko bližajo.

Tako misli eden izmed odločujočih mož sedanja Francije. In bodoči gospodarski razvoj podonavskih držav mu bo dal brezvomno prav.

DELAVSKE IN DRUGE NOVICE

Dearborn, Mich.

V nedeljo, dne 4. sept., je tukajšnji Detroit Times prinesel, da bo Fordova tovarna dne 6. sept. sprejela na delo 65,000 delavcev. Enako so tudi drugi časopisi poročali, da se delo zopet odpira in koliko da bo sprejela delavcev samo Fordova tovarna. Žalibog je bilo vse tole v časopisih, le na papirju. Delo se pa ni odprlo ne v Fordovi tovarni in ne drugje. — Res je, da so se vsi tisti Fordovi delavci, ki so imeli takojemnovani "badge", podali pred Fordove tovarne in se prišli tu, da nimajo mesto, ki ga bodo zavzame. — Kaj sem bil v državi Utah vsega skupaj 26 let in mi je država kot tudi razne cerkve tam, precej dobro znana, enako tudi ljudje. — Mormonci imajo tam svoje cerkve in tudi mormonci verujejo v Boga. Grki imajo tam svoje cerkve, in tudi Grki verujejo v Boga. No, pa kaj bi našteval, katerikoli narod naj bo, vsak ima svoje cerkve ali če rečemo drugače, molitvice. — Vsi ti torek verujejo v Boga in imajo svoje pridigarje. — Mormonci vselej pred jedjo po svoje mormone in tako Boga priznavajo najvišnjem vladarjem, pa čeprav vsak po svoje, samo oni dopisnik ga noče pozнатi — in pa cerkev se tam kakor kakor šende. — Oni dopisnik si pač precej po svoje vse domisljuje. Res je, da v državi Utah ni posebno veliko katoliških cerkv, ker je država Utah mormonska država in tudi mormonci stikajo s svojo vero in za svoje templje veliko bolj, kakor marsikateri naši krščenih Slovencev na koliško vero. Tudi mormonci morajo šteeti denarje in podpirati svoje cerkve ali recimo templje, z denarjem. Vsak mormonec, ki hoče spadati v glavni mormonski tempelj ki ga imajo v Salt Lake City, Utah, mora plačati, če se ne motim, nekako \$50.00, drugače še v "ta več" templje ne spada, pa čeprav je mormonec. — Kakor sem že zgoraj omenil, sem bival v državi Utah med mormonci vsega skupaj 26 let, pa ves to čas nisem slišal mormonca, da bi zabavljal čez svojo vero, kot to delajo nekateri naši slovenski katoličani, ki so pa svojo vero zavrgli. Zato bi pa jaz takemu, ki je brez vere, priporočal, da bi naj lepo molčal in svoje nemnosti ne pripovedoval okoli, in ljudi v miru pustil, ne pa

Pred kratkim sem bral v Ameriškem dopisu iz Homer City, Pennsylvania, kjer dopisnica nekaj dobrih pove pisca iz Sweets Mine, Utah, ki ji je poslal pismo, v katerem napada Cerkev in vero in se pojavlja, da so cerkve v Utah, kolikor jih je, kakor kakor "šende". — Jaz bi temu piscu povedal to, da on ni menda bil še nikjer drugje,

Pred kratkim sem bral v Ameriškem dopisu iz Homer City, Pennsylvania, kjer dopisnica nekaj dobrih pove pisca iz Sweets Mine, Utah, ki ji je poslal pismo, v katerem napada Cerkev in vero in se pojavlja, da so cerkve v Utah, kolikor jih je, kakor kakor "šende". — Jaz bi temu piscu povedal to, da on ni menda bil še nikjer drugje,

Prekratko je neči velik ogenj je gorel pred kabino velike duhovnice. Plameni so osvetljevali veliki daritveni altar, ki so ga postavili nekaj duhovnikov, na katerem naj bi gjutraj bil jarovan solčni Tarzan. Videla je v duhu, kako bo izduhnil Tarzana na altaru, kako bedo potem zaščitali alter in kako bo zgorel in za vedno izginil Tarzan. Toda ali ga ni škoda, ta misel je trkala na njeno srce od druge strani.

Nastopila je neči velik ogenj je gorel pred kabino velike duhovnice. Plameni so osvetljevali veliki daritveni altar, ki so ga postavili nekaj duhovnikov, na katerem naj bi gjutraj bil jarovan solčni Tarzan. Videla je v duhu, kako bo izduhnil Tarzana na altaru, kako bedo potem zaščitali alter in kako bo zgorel in za vedno izginil Tarzan. Toda ali ga ni škoda, ta misel je trkala na njeno srce od druge strani.

In tih trenutkih je prišla na plan velika želja in ljubezen po Tarzangu v Ládinom srcu. Srce ji je govorilo, da je Tarzan bojš od vseh oparsiht prebivalcev, postal ji je v tem trenutku tako ljub, da je bil bolj drag, kakor lastno življenje. Res je bil za njo velik nevernik, kakoršen bi po njihovi veri moral umreti darovan solčnemu. Šla je k Tarzangu, kateri je mirno spal, kakor bi ne pričakoval nicaesar. Sklonila se je in pritisknila uho na njegovo srce.

Tarzamovo srce je tolklo mirno vedno enako, kakor bi ne bilo niti. Ko je drugo jutro nastala jutranja varža, so se začeli prebivalci duhovniki.

Kmalu se je začelo nekdo obredno prepričevanje na čas solčnemu, katerega so Oparsi častili kot svojega "boga". Tudi velika duhovnica La je vstala. Prestrakena je prišla iz kabine, ko je začula smrtno himno, ki so jo peli duhovniki okrog altaria. Zakričala je: "Ljubi me Tarzan, samo ljubi, pa boš rešen!" Divji oparsi duhovniki so zarečali. Kaj je sledilo temu?

druge zaradi njihove vere na padal. Tako bi bilo moje skromno mnenje. — Pozdrav naročnik.

SMRTNA NESREČA MLADEGA ROJAKA

Cleveland, O.

Naročnina mi je potekla in jo sedaj za tekočo le obnovim. Obenem pa napišem kratek dopis, v katerem želim vsem bralcem, da bi že skoro doživelvi konec te nesrečne krize. — Nekateri pravijo tudi "griza", ki je, kakor znano, nevarna bolezna. No, pa saj je tudi sedanja kriza nevarna, v kateri so prizadeti milijoni prebivalstva, da ne rečem, skorvi; eni seveda bolj, drugi nekoliko manj. — Nekateri pravijo, da je v sedanjem krizi tudi kriza smrti, pa se preveč ne pozna. Nedavno nam je ugrabila mlado živiljenje v osebi Leo Kressa nadpolnega mladeniča, v starosti šele 24 let. — Ker je bil vroče, se je z drugimi tovariši šel kopat v jezeru. Znano je, da ima mladina veselje, da skače v vodo, in tako je napravil tudi on. Pri tem je udaril v glavo ob skalno ker ni bil takoj pomoči pri rokah. Je revez utonil. — Pokojni Leo je bil vzor mladeniča in pa velika opora svojim staršem, ki ga bodo jako pogrešali. Seveda si ne moremo prav nič pomagati in to je tudi gotovo, da pojdem vse na oni svet, eni poprej, drugi pozneje. — Pokojnega bodo tudi njegovi številni prijatelji pošrešali, ker teh je imel veliko, kar je najbolj pokazal njegov zares veličastni pogreb.

Naj počiva v miru.

Drugih posebnih novic nizlasti ne dobrih, o slabih se paže ne spleča več poročati. — Ob sklepku pozdravim vse naročnike tega lista in jim priporočam, naj ostanejo Amer. Slovencu zvesti, da ohramimo naš edini katoliški slovenski dnevnik v Ameriki še za naprej pri življenju. John Gornik.

V OHIO BODO ŽE GROZDJE TRGALI

Euclid, O.

Čas tako hitro beži in jesen je tukaj. Komaj smo se malo ogreli v toplih poletnih dnevih, ob zabavi na raznih piknikih in prireditvah v prosti naravi, pa moramo že zopet romati v zavjetje dvoran in drugih prostorov. — Da, poletu smo se zavali in se tolažili v tej svetovni krizi na svežem zraku in ugibali, kdaj bo konec teh žalostnih časov, ki so nas tako hudo prizadeli. Večina naših mož že po dve leti ne dela in kar dolg čas jim je in marsikateri gre prav radi tega na to in ono prireditve. — Tudi sedaj vas vse vabimo od blizu in daleč, da se udeležite naših prve jesenskih prireditv, katero priredi naš Oltarno društvo v nedeljo, dne 2. oktobra, ko bomo

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

VSTANOVljENA 29. NOVEMBER 1914

Zedinjenih Državah Sedež: Joliet, Ill.

Naš geslo: "Vse za vero, dom in nared: vse za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: George Stonich, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 1. podpredsednik: Philip Živec, 507 Lime St., Joliet, Ill.
 2. podpredsednik: Katherine Bayuk, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
 Glavni tajnik: Frank J. Wedic, 501 Lime St., Joliet, Ill.
 Blagajnik: John Petrič, 1202 N. Broadway St., Joliet, Ill.
 Duhovni vodja: Rev. Joseph Škr, 123 — 57th St., E. Pittsburgh, Pa.
 Vrhovni zdravnik: Dr. Martin J. Živec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNÝ ODBOR:

Andrew Glavach, 2210 So. Damen Ave., Chicago, Ill.
 Jacob Štrukelj, 1199 N. Broadway St., Joliet, Ill.
 Joseph L. Drašler Jr., 66 — 10th St., No. Chicago, Ill.

POROTNI ODBOR:

Anton Štrukelj, 3rd St., La Salle, Illinois.
 Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpsburg Station, R. Pittsburgh, Pa.
 Mary Kremzec, 2323 So. Winchester Ave., Chicago, Ill.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Do dne 1. januarja 1932 je D. S. D. izplačala svojim članom in članicam ter njihovim dedičem raznih podpor, poškodnim in posmrtnim v znesku \$89,512.41.

Zavaruje se lahko za \$250.00, \$500.00 ali \$1000.00.

V mladinski oddelki se otroci sprejemajo do rojstva pa do 16. leta. Rojki(inje). Pristopite k Družbi sv. Družine.

CENTRALIZACIJA SIGUARNA PODPORA — D. S. D. 100% SOLVENTNA.

IMENIK

in naslovni krajevni društva Družbe sv. Družine.

Št. 1. Društvo sv. Družine, Joliet, Ill. — Predsednik John Kramarich, 1614 Cora Street, tajnik Louis Martincich, 1410 Center St.; blagajnik Joseph Gersich, 401 Hutchinson St. Vsi v Joliet, Ill. Seja se vrši vsaki četrti četrtek v mesecu do preklica ob pol 8. uri v dvorani stare šole vs. Jožefu.

Št. 2. Društvo sv. Družine, Mount Olive, Ill. — Predsednik Mike Goldsack, tajnik in blagajnik Sam Goldsack, P. O. Box 656. Vsi v Mount Olive, Ill. Seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu.

Št. 3. Društvo sv. Družine, La Salle, Ill. — Predsednik Anton Strukelj, 1240 — 3rd St., tajnik Ant. Kastig, 1146 — 24th St., blagajnik John Setina, 1142 — 5th St. Vsi v La Salle, Ill. Seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu, v selski dvorani sv. Roka, ob 1. uri po poldne.

Št. 4. Društvo sv. Družine, Bradley, Ill. — Predsednik George Krall, P. O. Box 462, tajnik John Zajc, P. O. Box 55, blagajnica Anna Jamnick, Box 368. Vsi v Bradley, Ill. Seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu.

Št. 5. Društvo sv. Družine, Ottawa, Ill. — Pred. John Luschina, 712 Jackson St., taj. Frank Less, 1206 Chestnut St., blagajnik Nick Kozarich, 825 Washington St. Vsi v Ottawa, Ill. Seja se vrši vsako sredo po tretji nedelji v mesecu v prostorju sobr. Frank Less ob 8. uri zvečer.

Št. 6. Društvo sv. Družine, Waukegan, Ill. — Predsednik Anton Martincic, North Chicago, Ill., tajnik Joseph L. Drašler ml., 66 Tenth St., No. Chicago, Ill., blagajnik Joseph Drašler, 66 Tenth St., No. Chicago, Ill. Seja se vrši vsako prvo nedeljo v mesecu v novih selskih dvoran na Tenth St ob 1. uri popolno.

Št. 8. Društvo sv. Družine, Rockdale, Ill. — Predsednik John Panian, 416 Bellview ave., tajnik in blagajnik Anton Anzelc, 322 Moore ave., Vsi v Rockdale, Ill. Seja se vrši vsako prvo nedeljo v mesecu.

Št. 10. Društvo sv. Družine, South Chicago, Ill. — Predsednik Frank Cherne, 2672 E. 79th St., tajnik Anthony Motz, 9630 Avenue "L". Vsi v South Chicago, Ill. Seja se vrši vsako četrti nedeljo v mesecu.

Št. 11. Društvo sv. Družine, Pittsburgh, Pa. — Predsednik Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpesburg, Pa., tajnik Joseph L. Bahorich, 534 Duncan St., Pittsburgh, Pa., blagajnik Mathew Balkovic, 5641 Carnegie Ave., Pittsburgh, Pa. Seja se vrši vsako tretjo nedeljo v mesecu po osmih sv. maši v K. S. Domu, 57. cesta.

Št. 12. Društvo sv. Cecilijs, Joliet, Ill. — Predsednica Anna Nemanich, 1015 N. Raynor ave., tajnika Rose Barbara, 120 N. Center St., blagajnica Jennie Juricic, 206 Vine St. Vse v Joliet, Ill. — Seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu, ob 2. uri popolno v dvorani stare šole sv. Jožefa.

Št. 13. Društvo sv. Ivana Krstitele, Chicago, Ill. — Predsednik Ignatij Krapetz, tajnik Frank Hovart, 2223 So. Leavitt St., in blagajnik Martin Frank. Vsi v Chicago, Ill. Seja se vrši vsako četrti nedeljo v mesecu v cerkevni dvorani sv. Štefana, vogal So. Lincoln St., in 22nd Place.

Št. 14. Društvo sv. Lovrenca, East Pittsburgh, Pa. — Predsednik George Miketic, P. O. Box 353, tajnik Nickolas Pavlakovich, Box 1193, E. Pittsburgh, Pa., blagajnik Jacob Barcic, 309 Beech St., E. Pittsburgh, Pa. — Seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu v Hungarian Hall, 338 Beech St.

Št. 15. Društvo sv. Srca Jezusa, Ottawa, Ill. — Nima jo predsednika, tajnik in blag. Joseph J. Medic Sr., Box 263. Vsi v Ottawa, Ill. — Seja se

mladi in stari, moški in ženske. Preskrbite si masko, ki se vam bo zdela najbolj primerna, in ne zamudite prilike, ko si lahko pridobite lepo nagrado. V prvi vrsti pa ne odlašajte in si preskrbite tikete že v naprej, kajti vsi veste, da je plez društva sv. Cecilijs vedno eden najboljših in najbolj živahnih v celo sezoni. Kdor se ga je enkrat udeležil, gotovo ne bo več nobenega opustil; tisti pa, ki niste še nikdar s Cecilijsami plesali, pridite letos, in lahko vam garantiramo, da boste zadovoljni do popolnosti. Želeli bi, da bi nas tudi gostje iz drugih mest obiskali omenjeni večer in se veseli z nami. Odbor.

DRUŠTVO SV. IVANA KRST. ST. 13 D.S.D.

Chicago, Ill.

Cenjeni sobratje in sosedstre! V prvi vrsti naj spregovorim par besed zahvale vsem onim članom in članicam, ki so letos tako lepo skupno delovali v korist društva, zlasti pa v pomoč in korist naše mladine, ali če hočemo tako reči, v korist našega športnega kluba. Vi ste storili svojo dolžnost, mladina pa svojo, iz česar razvidimo, da smo letos prav lepo napredovali in napravili velik korak naprej, več kakor poprej v dveh letih. Delovali smo v zadovoljstvu v veselju bolj kakor kadaj poprej, to pa zato, ker smo imeli med seboj mladino, naše mlade fante, ki so igrali baseball. Večinoma so med njimi takci, ki so letos prvi nastopali kot igralci, in zato jim dam takoj vso čast za vse zasluge in žrtvovanje, ki so ga imeli v prid društva v svojega sporta.

Fantje, le tako naprej delujete tudi drugo leto in večja bo zmaga za vas, kakor tudi za društvo. — Seveda ne smem ob tej priliki pozabiti naših trgovcev v naselbini, ki so tudi veliko, če morda ne največ pripomogli, in sicer s svojimi oglasi na naših "score kartah", da smo tako delo dovršili brez vseh stroškov od strani društva. Zato pa trgovci v obrtniku v naselbini, ki ste nam tako ljubeznično pomagali, vsa čast vam in zahvala. — Zahvaliti se moramo tudi vsem ostalim, ki so nam pomagali dne 11. septembra, in to: Mrs. Gyorkis, Mrs. Roshey, Mrs. Tomazich, Mrs. Hozjan, Mrs. Frank, Mrs. Glavach. Hvala vam lepa. — Sodržni pozdrav za napredek mladine pri društvu in DSD.

J. H.

Our Young DSD

ST. CECILIA SOCIETY NO. 12 H.F.S.

Joliet, Ill.

The St. Cecilia's Society No. 12 DSD, Joliet, will be giving a masquerade dance on Tuesday Eve, October 25, at Slovenian Hall. Prizes will be given to those with the best masks. — Prizes will be also given to the members selling a certain amount of tickets.

Now, get busy and fix your masks, you might be the lucky one to get a prize. Don't delay in getting your tickets, for as you all know, St. Cecilia's always have one of the best dances in each season. We would also like a lot of out-of-town guest come to our dance. Well, I must close and more next time. Committee.

Dopisi lokalnih društev

DRUŠTVO SV. CECILIJE ST. 12 D.S.D.

Joliet, Ill.

Vse naše rojake v Jolietu in okolici želimo že zdaj opozoriti na velik maškeradni pleš, ki ga bo priredilo naše društvo v torek, 25. oktobra zvečer, v Slovenian dvorani. Nagrade so pripravljene za najlepše maske; dobile bodo pa nagrade tudi tiste članice društva, ki bodo prodale gotovo število vstopnic. Pripravite se že zdaj vse,

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre

Na Hitrem Ekspresnem Parniku

ILE DE FRANCE

1. okt. (opoldne), 22. okt.

CHAMPLAIN

4. oktoba, 5. novembra

PARIS

8. oktoba, 11. novembra

Nizke vozne cene v vse dele Jugoslavije

Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblašcene agente

French Line

306 N. Michigan Ave.

Chicago, Ill.

Tel. v uradu Crawford 2893

Na domu Rockwell 2816

DR. ANDREW FURLAN

Slovenski ZOBOZDRAVNIK

3959 Ogden Avenue

CHICAGO, ILL.

Uradne ure: 9-12 dop., 1-5 pop. in 6-8 zvečer, v četrtek in petek; v sredo samo dopoldne.

WAUKESHA URAD JE na 424—10th Street, Tel. Ontario 7213

Ordinira v pondeljek, torek in soboto.

Rungaitis, r-p-f-1b

The Babe Ready to Play Again

Preparing for his return to the New York Yankees lineup following his recent illness, Babe Ruth is seen in the picture above as he batted them out in a private work-out at the Yankee Stadium in New York City.

BASEBALL NEWS

Joliet, Ill.

Joliet's Holy Family Society baseball team put another victory in the bag Sunday afternoon, at Washington Field, when they took over the Rockdale A. C.'s by a 6 to 3 count, to forge another step ahead in the City Baseball Tournament.

This victory put the Holy Family Society into the semi-finals which will be played off next Sunday. The winners of first and second games will meet in the nightcap to decide the Baseball Championship of Joliet for the 1932 season.

The victorious team will be awarded a silver trophy by the National Motorist Ass'n., who is sponsoring the tournament.

The Holy Family Society and Rockdale A.C. game turned out to be another thriller. The affair was more of a rivalry sort than a tourney meet, as the A. C.'s handed two previous encounters to the Society, and were therefore out to even matters up.

Pairings for the semi-finals to be played at Washington Field: At 12 noon—Gerlach-Barklow vs. Winner Florence Park—Wilbur N.E.A.C. game. At 1:30 o'clock—Holy Family Society vs. Schwartz and Wehr. Finals at 3 o'clock: Winner game No. 1 vs. Winner game No. 2.

Box Score:

Holy Family Society:

	AB	R	H
Gregorash, 3b	4	1	3
M. Senffner, ss	3	2	1
J. Senffner, 1b	5	0	0
Gnidovec, 1f	4	0	1
Laken, 2b	3	0	2
Petan, rf	4	0	0
B. Senffner, cf	4	1	2

Subar, c

Lukovic, p

Totals

Rockdale A. C.:

AB R H

S. Lucas, cf

F. Lucas, c

Faynik, 2b

Guorn, 3b

Zagar, 1f

Pirc, 1b

Turk, rf

P. Stimac, rf-p

Dernuls, ss

Rungaitis, r-p-f-1b

Totals

Rockdale A. C.:

000 003 000

Holy Family Society,

240 000 00x

Errors: S. Lucas, F. Lucas,

Kmečki punt

AVGUST ŠENOA:
Poslovenil Joža Glonar.

Da ve, da bodo stanovi žrtvovali, kar bo treba, in pokazali svojo zvestobo kroni in domovini. Da pa se ta vzvišena naloga doseže — tukaj je Erdodi začel govoriti gnasneje in vsi njegovi pristaši so upri oči v nas — je treba spomestiti oblast in postave, in če treba tudi z meščem zatrepi plevel, ki skuša zadušiti pravico. To da je volja presvetlega kralja, ki bo znal vsakega nasilnika zatrepi, in ban bo izvrševal kraljevo voljo, ker "Pravica je temelj vsakega ljudstva!"

"Pravica!" se je Ambrož bridko zasmehjal, "pa nadaljujte!"

"V gneči je bila taka soparica, da bi človeku lahko možgani zavreli; v vsakem je nestrpno vrelo kri. Stipo Svesvetički je banove besede s prikramanjem odobraval, prednrež Tahi pa je pri zadnjih besedah zakričal: "Tako je! Živijo kralj!" in z njim vred nekoliko plemičev, na naši strani pa je vrelo in šumelo. Luka Sekelj je švrljen Tahu: "Glejte ga, angelja pravice!" Mrmranje je potihnilo, toda na tistem je vrelo. Pokašljujoč je zapisnikar prečital kraljevo pismo, s katerim je potrdil sklep zadnjega plemičkega zbora. Kmetje so dolge latinske litanijske zvezave poslušali. Plemstvo pa je šepetajoč gledalo kvišku v prvo nadstropje, od koder je s hodnika prvega nadstropja bogato oblečena banica opazovala zborovanje, poleg nje pa Helena Tahova —"

"Helena!" zamrmra togotno Uršula, "zet, hitre!"

"Ban je," tako je nadaljeval Konjski, "kakor se nam je zdelo, važnejše stvari odlagal in venomer gledal proti vhodu; enako jaz, ki sem nestrpno pričakoval Turopolje. Skupščina je določila višino dimničine, izbrala člane banskega sodišča in izbrala Mojzesu Humskega za eksaktorja; sklenila je, da morajo kmetje iz okraja Bedekoviča utrditi Križevce in že se je začelo govoriti o utrditvi Koprivnice — toda v tem je prihrumela s sabljami oborožena četa turopoljskih plemičev in na njih čelu Vurnovič, bratje Pogledič in župan Arbanas. Postavili so se v sredini med levo in desno stranjo, pred njimi pa Jakob tako, da ga je lahko vsakdo videl. Meni se je razveselilo srce. Stjepko pa si je drgnil roke in besno pomeril Tahu, ki mu je pogled mimo vrnil. Tudi ban se nikar ni vznemiril. Gašpar Alapič, ki je dotedaj sedel in gledal v tla, je celo vzdignil glavo in mežiknil kakor maček, da sem se naravnost začudil. Zavladala je tišina kakor v grobu. Ban je naglo vstal, vzel izza pasa veliko pismo z ogromnim pečatom in ga dal Damijanu. Ta ga je odprl. Nihče ni niti dahnil. "Mi Maksimiljan drugi . ." je začel zapisnikar čitati, kako nasilje je zavladalo v Slavoniji, da so neki velikaši in plemiči pogazili zakon in pravico in zločinske roke vzdignili celo na kraljevega namestnika, na — bana, pred vsemi pa —"

"Podban Ambrož Gregorijanec, kaj ne?" je začkal Ambrož, skočil kvišku in oči so mu čudno zasijale.

"Da, Ambrož Gregorijanec," je rekel Konjski, "toda v tem trenotku je nastal med plemiči glasen nemir in pogledi so se začeli križati. Kralj — tako je nadaljeval zapisnikar — je sklenil maščevati ta zločin, zato je podbana odstavil —"

"Gorje!" je zaklicala Uršula in se udarila s pestjo po čelu, "vse je izgubljeno. To je torej ta vzvišena pravica! Fui!"

Stjepko je stal v kotu, škrpal z zobmi in stiskal sabljo, v očesu pa so se mu zasvetile solze. Ambrož se je stresel, toda naglo je sedel,

mahnil Konjskemu in ob roko oprt dejal:

"Dalje! Dalje!"

"Krik in vik se je vzdignil v skupščini, šumelo je, vrelo, vršalo, sablje so žvenketale, pesti se vzdigale. Ban je prebledel, zapisnikar umoknil. Ban je zamahnil z roko. Vsi so se pomirili in zapisnikar je čital dalje, da je kralj odredil, naj se podban in njegovi pristaši zradi zločina kaznujejo, toda komaj je to prebral, kar se je ban dvignil in glasno zaklical: "Ker je podban po kraljevi volji spoden, pa izvolimo novega! Hočete?" "Izvolimo!" je začrnil Tahi. "Izvolimo!" so zakričali njegovi sosedje. "Ne!" sem zakričal tako silno, da so se mi skoro rebra razletela in da sem že misil, da sem vihar ukrotil — toda Jakob Pogledič je zamahnil s kapo in zavreščal: "Volimo! Živio ban! Dol z Gregorijancem!" In vsa topla njegovih kmetov je zagrmela na en glas: "Živijo ban! Dol z Gregorijancem!" Meni je kri oledenela. Stjepko je segal za sabljo, Vurnovič je prebledel na smrt in zgrabil Poglediča za prsa. Izdali so nas, propadli smo, in kakor vihar so zavrsali besni kriki nad našimi glavami; v tej brezumni zmešnjavi se je zapičil v nas peklenki pogled nasilnika s Susjeda, z višine pa črno kačje oko njegove žene Helene. Skočil sem na klop in hotel govoriti, Pogledič je zamahnil z roko. "Dol!" je zatulila topla. Kerečen je z vzdignjenimi pesmi skočil pred bana, on pa je zaklical: "Ali hočete Ivana Forčiča za podbanata?" — "Hočemo!" je zatulila skupščina in Kriegeljči so vzdignili Forčiča na ramena. "Živijo Forčič!" so zakričali kmetje na Pogledičev znak in Forčič je sedel na Vaše mesto. — "Mir!" je zaklical v tem trenotku glas, ki je vsakemu presulin srce; bled in tresoč se je stopil ta moj prijatelj Vurnovič pred bana, bled, kakor da je ležal v grobu; oči so mu zasvetile kakor dvoje razbeljenih koles, ko je s sabljo udaril po mizi. "Mir, pravim jaz, hrvaški plemič, čigar svobodna beseda se ne plasi pred vašim besom. Vi ste nalagali kralja, zviačno izmamili pismo, mu zatajili prevaro, s katero je Tahi opeleni ubogo vdovo, pogazili ste pravico, oblatili staro hrvaško čas, prevarili ste neuko plemstvo s prokletim podkupovanjem, zlati venec pravice ste zamazili z rjo, vi zločinci prikrivate svoje zločine s škrlnatim plaščem, toda jaz navadni plemič protestiram proti sili in zlobi, proti prevari in nasilju. Ne bojte se, ta sablja se ne bo vzdignila na vas, ker sem jo nabrusil za Turka, ker nas sedaj kliče domovina; toda gorje vam, kadar bomo s Turkom opravili. Zlomili ste plemenito srce starega Hrvata, razbili srečo cele rodbine, opelenili vdovo! Gorje vam!" Tako je govoril Vurnovič. Ban pa se je stope opiral z rokami na mizo, bulil z napol odprtimi ustmi v pogumnega plemiča in se na vsem telesu tresel, kakor mu je prevelika jeza vesela bila.

Tahi je zardel v obraz, beli lasje so se mu naježili kakor griva, ves besen je skočil na stol in zavreščal: "Dol z Vurnovičem! Mi smo gošdarji! Mi imamo moč v rokah! Vaši Uršuli bom poklonil beraško palico!"

"Bog te bo sodil, krivnik!" mu je zabrusil naš prijatelj — toda v tem trenotku so zablismile nad njim sablje, on pa se je primaknil k nam in s povzdrivenimi sabljami smo odšli s skupščino sem. O, plameniti gospod! Zakaj Vam moram to javiti, zakaj sem moral doživeti ta dan — — —"

(Dalje prih.)

—
ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

TISKARNA

AMERIKAŠKI SLOVENEC

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobjo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premaio.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

IGRE ZA NAŠE ODRE

KI JIH IMA V ZALOGI KNJIGARNA AMER.
SLOVENEC.

(Z črko — m — zaznamovane igre so samo moške vloge, z črko — ž — samo ženske vloge; brez vsakega zaznamka so mešane vloge).

ANARHIST, burka v dveh dejanjih (m)	35c
AFRIČANKA, opera v 5. dejanjih	35c
ANDREJ IN NJEGOV ZLOČIN, igrokaz v 3. dejanjih	30c
AZAZEL, Iv. Pregelj. Žalna igra v štirih dejanjih	50c
BEDAK PAVLEK, Br. Bevk. Zbirka otroških iger	50c
BENEŠKI TRGOVEC, W. Shakespeare. Igrokaz v 5. dejanjih	50c
BRATSKI SPOR, Euripides. Starogrška igra v 5. dejanjih	60c
BURKE IN ŠALJIVI PRIZORI, Čarodejna brivnica — Radi nagrade (m). — Čašica kave (ž). — Zaklad (m). — Vedě — Poboljšana trimoglavka (ž). — Luknja v namiznem prtu (ž). — Ženin Miha (m). — Zamorec (m). — Junaki (m). — Trije učenjaki (m). — Opearjeni Žid (m). — Izgubljena stava (m). — Čudna kupčija (m)	75c
ČAROSTRELEC, Romantična opera v 3. dejanjih	25c
ČE STA DVA, Šala v 1. dejanju	35c
DILETANSKI ODER, M. Skrbinšek. Poučna navodila igralecem	45c
DIVJI LOVEC, F. S. Finžgar. Narodni igrokaz s petjem v 4. dejanjih	35c
DNEVNIK, Veseloigra v 2. dejanjih	25c
DOM, Janez Jalen. Drama v štirih dejanjih	75c
EDDA, Jos. Weilen. Drama v štirih dejanjih	20c
GLEDALIŠKE IGRICE, Zdravnikov strežnik. — Sv. Janez Evangelist in popar. — Prevarani hišnik. — Konvencionalne laži. — Prve tri igre za moške, četrta za mešane vloge	30c
GOSPA Z MORJA, Henrik Ibsen. Igra v 5. dejanjih	75c
JENUFA, Opera iz moravskega kmetskega življenja	20c
KAKŠEN GOSPOD — TAK SLUGA, Burka iz vojaškega življenja v enem dejanju	35c
KAMPOSTELJSKI ROMARJI, Iv. Pregelj. Pevska igra v 3. dejanjih	35c
K MAMICI, Slavko Savinšek. Slika otroške ljubezni v 3. dejanjih	5c
KOLAJNA, Veseloigra v enem dejanju	30c
KRALJ LEAR, W. Shakespeare. Žaloigra v 5. dejanjih	\$1.00
KRALJ MATJAŽ, Mladinski narodni igrokaz s petjem in plesom v 5. slikah	25c
KRIVOPRIZEŠNIK, Anzengruber. Narodna igra s petjem v 3. dejanjih (7 slikah)	75c
LAŽIZDRAVNICA, Burka v 2. dejanjih. — Trije tički. — Burka v 2. dejanjih	15c
LJUBOSUMNOST, Lad. Novak. Veseloigra v 1. dejanju	45c
LJUDSKI ODER, I. zvezek. Lovski tat. Ljudska igra v 5. dejanjih. — Erazem Predjank (m). Igra v 5. dejanjih	70c
LOKALNA ŽELEZNICA, Komedija v treh dejanjih	45c
LUMPACIJ VAGABUND, Čarobna predstava v 6. dejanju	45c
MARIJA STUART, Fr. Schiller. Tragedija v 5. dejanjih	75c
MATI SVETEGA VESELJIA, Silv. Sardenko. Skrivnost vstajenja v 5. dramatičnih slikah	50c
MEFISTOFOLE, Opera v 4. dejanjih	20c
MIKLAVŽ PRIHAJA, Dr. Iv. Lah. Trije prizori	35c
MIKLOVA ZALA, M. Bajuk. Igra v 5. dejanjih	60c
MLINAR IN NJEGOVA HČI, Ljudska igra v 5. dejanjih	45c
MODRA PTICA, M. Maeterlinck. Čarobna pravljica v 6. dejanjih (12 slikah)	50c
NA KRIVIH POTIH (ž), Igra v petih dejanjih	20c
NEDELJSKE URE NA DRUŠTV. ODRIH, Silv. Sarzenko	50c
1. Neversta z Libanon. 3 dramatske slike.	
2. Ženin iz Nazareta. Slavospev v dram. prizorih.	
3. Selški angel. Igra v 2. dejanjih (ž).	
4. Dve preročinji. Dramska silhueta (ž).	
NIZAVA, Mužikalna drama s predigo v 2. dejanjih	20c
NOČ NA HMELENIKU, Dr. Lah. Igra v 3. dejanjih	30c
OKRUTNA ŠALA, Igra v štirih dejanjih	75c
OPOROKA LUKOVŠKEGA GRAŠČAKA, Veseloigra v 1. dejanju	40c
ORLIČI IN DRUGI TIČI, Igra za mladino v 3. dejanjih	5c
OTROŠKI ODER, Igrice za mladino	40c
PALCEK POTEPE, A. Pajme. Pravljica igra v 3. dejanjih	25c
PETERČKOVE POSLEDNJE SANJE, Pav. Golja. Božična povest v 4. slikah	50c
PIKOVA DAMA, Opera v 3. dejanjih in 7 slikah	25c
PEG, SRČEK MOJ, Veseloigra v treh dejanjih	60c
POLJUB, Prostornodarna opera v 2. dejanjih	20c
POTOPLJENI ZVON, Dramatska bajka v 5. dejanjih	75c
PRECIOZA, Igrokaz v 4. dejanjih	15c
PROSLAVA SV. CIRILA IN METODA, Modrost (m). Prizor iz Cirilove mladosti. — Smrt sv. Cirila, blaževnika (m). — Domov (ž). Dramatska slika v enem dejanju	50c
PUŠČAVNIKOV ZVONČEK, Komična opera v 3. dejanju	25c
RADI OREHA, Ljudska igra v 3. dejanjih	35c
REVEČAK ANDREJČEK, Ljudska igra v 5. dejanjih	45c
RODOLJUB IN AMERIKE, Veseloigra s petjem v 3. dejanju	40c
VRTINEC, Janez Žagar. Drama v 3. dejanjih	70c
ZAKLETI GRAD, Romantična igra v petih dejanjih	75c
ZAPRAVLJIVEC, Čarobna pravljica v treh dejanjih	45c
ZA NOVI ROD, Stanko Majcen. Tri enodejanke. — Profesor Gradič (m). — Knjigovodja Hostnik (m). — Zamorka	45c
ZBIRKA LJUDSKIH IGER, 2. snopici. — Vedeževalka (m). — Kmet Herod (m). — Župan Sardamski (m). — Jeza nad petelinom in kes (ž).	30c
3. snopici. — Milni pod zemljo (m). — 7. in 8. snopici. — Sinovec maščevanje ali Spoštuj oceta (m). — Za letovščice (m). — Občinski tečepk (m). — Dve materi (ž). — Nežka z Bledu (ž). — Najdena hči (ž). — Napevi k igram: Pesem Olge. — Pesem angelov. — Pesem žanjic. — Z grada dol. — Zvonovi pritrakovajo. — Cigan je zmaknil klarjet. — Pesem z vrh — ora odmeva. — Pozdravljam te srce blago	50c
9. snopici. — Na betlehemskej poljanah (m). — Kazen ne izostane (m). — Očetova kletev (m). — Čašica kave (ž).	30c
10. snopici. — Fernando, strah Avstrije (m). — Rdeči nosovi (m). — Zdjat gre sem, zdaj pa tja (m). — Poštna skrivenost ali začaranje pisma (m). — Strahovi (ž).	30c
12. snopici. — Izgubljeni sin (m). — Vječi (m). — Pastirji in kralj (m). — Ljudmila (ž). — Planšarica (ž).	30c
13. snopici. — Vestalka (ž). — Smrt Marije Device (ž).	30c
Marijina otrok (ž).	30c
14. snopici. — Sv. Boštjan (m). — Junaška deklica (ž).	30c
Materin blagoslov (za mladino)	30c
15. snopici. — Turki pred Dunajem (m). — Fabijola in Neža (ž).	30c
16. snopici. — Mojstra Kržišnika božični večer (m). — Svojeglavna Minka (ž).	30c
17. snopici. — Dimež, strah kranjske dežele (m). — Oh, ta Polona (ž). — Prisiljen stan je zaničevan (ž).	30c

Naročilom